

A Sukka 28
Intro
Today we will learn בע"ה of סוכה דף כח
Some of the topics we will learn about include the following:

Another incident involving ר' אליעזר and what his and his teacher's personal code of conduct was

Eating in the סוכה when your table is inside the house.

B The obligation of women, slaves, converts, and minors regarding the מצוה of סוכה

How do we make the סוכה a קבע דירת, a permanent dwelling, on סוכות?

C What if it rains in the סוכה?

The obligation of learning in the סוכה

*Another incident
involving
ר' אליעזר*

*Eating in the סוכה
when your table is
inside the house*

*The obligation of
WOMEN • SLAVES
CONVERTS • MINORS
regarding the מצוה of סוכה*

*How do we
make the סוכה a
דירת קבע*

*What if it rains
in the סוכה?*

*LEARNING
in the סוכה*

D Some of the key terms and concepts we will learn about include:

In the context of זכאי's personal conduct, the following terms are defined:

משנה - The six orders of משנה, plus the ברייתות

גמרא - The analysis that the later תנאים applied to the teachings of the earlier תנאים

הלכות - These are הלכות מסיני

אגדות - All the Midrashim

פסוקים - Exacting analysis of דקדוקי תורה. This includes laws derived from extra, or missing, letters or words in the תורה

דקדוקי סופרים - Exacting analysis of Rabbinic enactments. These include the safeguards instituted by the Sages to prevent people from doing עבירות.

גמטריאות - Gematria are certain formulas that expound תורה based on the numerical value of letters and letter substitutions.

E ראשו ורובו - His head and most of his body. There is a Machlokes whether this is the minimum size of a Sukkah - OR

כדי ראשו ורובו ושולחנו - Large enough to hold his head, the majority of his body, AND his table. They used to eat their meals in a reclining position, and they needed a Sukkah large enough to accommodate this type of eating. כדי ראשו ורובו ושולחנו. טפחים is seven by seven.

מצות עשה שהזמן גרמא - Positive time-bound commandments. A positive מצוה that can only be done at a certain time

F תוספת עינוי - Additional period of affliction. Aside from the day of itself, there is a מצוה to add some time to the beginning of יום כיפור in the evening before it starts.

קטן שהגיע לחינוך - A minor who has reached the age of חינוך, training in מצות.

D

משנה
גמרא
הלכות
אגדות
דקדוקי תורה
דקדוקי סופרים
גמטריאות

E

ראשו ורובו

מצות עשה
שהזמן גרמא

F

תוספת עינוי

קטן שהגיע לחינוך

1 So let's review...

The Gemara on the previous Daf related several incidents with רבי אליעזר, and continues with one more incident.

R' Eliezer was once asked

שלישים הלכות בהלכות סוכה

Thirty questions regarding Halachos of Sukkah -

שתים עשרה אמר להם שמעתי

שמונה עשר אמר להם לא שמעתי

He answered 12 of these questions, which he had heard from his Rebbe, but did not answer the other 18 questions, since he had not heard about them from his Rebbe.

After being challenged, he explained his approach.

As part of a code of conduct and many lofty behaviors that he accepted upon himself,

לא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם

He never said anything that he did not hear from his Rebbe.

2 In this matter, he emulated his Rebbe, רבן יוחנן בן זכאי, who, the Braisa, after likewise listing many lofty behaviors, states;

ולא אמר דבר שלא שמע מפי רבו מעולם

He never said anything that he did not hear from his Rebbe,

- וכן היה ר' אליעזר תלמידו נוהג אחריו

3 Since רבן יוחנן בן זכאי was mentioned, the Gemara cites a well-known Braisa:

שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן

שלישים מהן ראויים שתשרה עליהן שכינה כמשה רבינו

ושלשים מהן ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון

עשרים בינונים

גדול שבכולן יונתן בן עוזיאל

קטן שבכולן רבן יוחנן בן זכאי

And proceeds to describe the greatness of רבן יוחנן בן זכאי in Torah, as well as his vast knowledge -

=====

1

R' Eliezer was asked
שלישים הלכות
בהלכות סוכה

→ שתים עשרה
אמר להם שמעתי

שמונה עשר אמר להם לא שמעתי

✓

*After being challenged,
he explained his approach*

לא אמרתי דבר
שלא שמעתי מפי רבי מעולם

2

He emulated his Rebbe
רבן יוחנן בן זכאי

↓

בריי"א:
...ולא אמר דבר
שלא שמע מפי רבו מעולם

וכן היה ר' אליעזר תלמידו נוהג אחריו

3

בריי"א:
שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן

שלישים מהן ראויים שתשרה עליהן שכינה כמשה רבינו
ושלשים מהן ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון

עשרים בינונים

גדול שבכולן יונתן בן עוזיאל
קטן שבכולן רבן יוחנן בן זכאי

- 4 מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ב"ש פוסלין וב"ה מכשירין
Someone whose head and most of his body was inside the house, but his table was inside the house, invalidates it and בית הלל validates it.

- 5 This part of the Mishnah is explained in detail, earlier on דף ג' - see the review there.
אמרו להם ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את רבי יוחנן בן החורנית - רבי יוחנן בן החורנית said to שמאי בית הלל ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר and found him sitting in the סוכה with the table in the house, and even the זקני ב"ש did not say anything?
אמרו להם ב"ש משם ראייה אף הם אמרו לו אם כן היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך
לא אמרו לו דבר ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר
אמרו להם ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את רבי יוחנן בן החורנית - רבי יוחנן בן החורנית said to שמאי בית הלל ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר
אמרו להם ב"ש משם ראייה אף הם אמרו לו אם כן היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך
אמרו להם ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את רבי יוחנן בן החורנית - רבי יוחנן בן החורנית said to שמאי בית הלל ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר
אמרו להם ב"ש משם ראייה אף הם אמרו לו אם כן היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך

- 6 The Mishnah continues:
נשים ועבדים וקטנים פטורין מן הסוכה
Women, slaves, and children are exempt from the Mitzvah of Sukkah.
The Gemara cites a Braisa which Darshens the Posuk as follows:
אזרח - אזרח זה אזרח - The word אזרח refers to ALL citizens -
האזרח להוציא את הנשים - The additional HEI excludes women -
כל - כל לרבות את הקטנים - The word כל includes minors.

4 מלפני:

מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית

בית הלל יצא

בית שמאי לא יצא

5 אמרו להם ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את רבי יוחנן בן החורנית ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר!

אמרו להם ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את רבי יוחנן בן החורנית ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר!

משם ראייה? אף הם אמרו לו אם כן היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך

6 נשים • ועבדים • וקטנים

פטורין מן הסוכה

בריייתא:

{כל האזרח ביישראל ישבו בסוכות}

כל האזרח

לרבות את הקטנים

להוציא את הנשים

זה אזרח

- 7 The Gemara elaborates and shows that האזרח is not used to exclude women, but for another Halachah. Actually, it would be understood that women are exempt from the Mitzvah of Sukkah, based on the general principle; כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות Women are פטור from ALL time-bound positive commandments.

- 7 The Gemara elaborates פאזרח is not used to exclude women
► It would be understood women are exempt...
כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות

- 8 However, there are two reasons why we might think תשבו כעין תדורו - women ARE obligated in the Mitzvah of Sukkah:
1- תשבו כעין תדורו
You shall dwell in the סוכה in the same manner as you live in your house.
מה דירה איש ואשתו
אף סוכה איש ואשתו
Just as in the home, man and his wife dwell together, so too, in the Sukkah, man and his wife shall dwell together.
2- יליף חמשה עשר חמשה עשר מחג המצות
We learn a גזירה שוה from Pesach
מה להלן נשים חייבות
אף כאן נשים חייבות
Just as women are obligated to eat Matzo, so too, women are obligated to sit in the Sukkah.

- 8 ► However we might think נשים חייבות...
1 תשבו כעין תדורו
מה דירה איש ואשתו
אף סוכה איש ואשתו
2 יליף חמשה עשר חמשה עשר מחג המצות
מה אכילת מצה חייבות
אף כאן נשים חייבות

- 9 However, the הלכה למשה מסיני teaches that נשים פטורות - Women are, nevertheless, פטור from the Mitzvah of Sukkah.
Therefore, האזרח is not needed את הנשים. Rather, האזרח is used to include converts.
Since we would have excluded גרים from the word אזרח, which means אזרח בישראל - a native of Israel - that only descendants of Israel must dwell in the Sukkah, therefore, האזרח includes גרים.
We must point out that the HEI always teaches the opposite of the simple understanding of the word. Therefore, since נשים includes אזרח - And since גרים excludes אזרח - אזרח includes גרים.
=====

- 9 ► However...
הלכה למשה מסיני נשים פטורות
Rather, פאזרח is used
כל האזרח
לרבות את הגרים
Would have excluded גרים

10 The word האזרח is found regarding יום כיפור as well, as the Posuk says;

תענו את נפשותיכם... האזרח והגר הגר בתוכם

The Gemara explains;

It would be understood that נשים חייבות - women are obligated to fast on Yom Kippur, based on the general principle taught by רב יהודה אמר רב

אמר קרא איש או אשה

In the Parsha of Korban Chatas, the Posuk mentions both men and women -

השוה הכתוב אשה לאיש

לכל עונשין שבתורה

Women are equal to men regarding all punishments, and לאוין - negative commandments, of the Torah.

10 יום כיפור regarding האזרח

תענו את נפשותיכם...
האזרח והגר הגר בתוכם

► It would be understood
נשים חייבות...

אמר רב יהודה אמר רב
אמר קרא איש או אשה
כלום בכתוב אשכח
אלא חזקין לביטול

11 However, regarding תוספת עינוי - the additional period of affliction, which is not expressed as a לאו, we might think that נשים פטורות - women are Potur based on כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות

11 ► However, regarding...

תוספת עינוי
לאו is not a
נשים פטורות we might think
based on
כל מצות עשה שהזמן גרמא
נשים פטורות

12 Therefore,
- האזרח לרבות את הנשים
It teaches that women are obligated in יום כיפור as well.
=====

12 Therefore...

תענו את נפשותיכם...
האזרח והגר הגר בתוכם
לרבות
את הנשים

- 13 The Gemara earlier said;
כל לרבות את הקטנים - The word כל includes minors in the Mitzvah of Sukkah.
Although our משנה said;
נשים ועבדים וקטנים
פטורין מן הסוכה
Minors are exempt?
The Gemara answers;
כאן בקטן שהגיע לחינוך
כאן בקטן שלא הגיע לחינוך
The Gemara is talking about minors that have reached the age of training in Mitzvos.
Although, חינוך is only מדרבנן -
הוא קרא אסמכתא בעלמא הוא - the Posuk mentioned in the ברייתא is only a support for the Rabbinic law.
The משנה, however, is talking about minors who have not yet reached the age of training, and are therefore Potur.
=====

- 14 The Mishnah continues;
קטן שאינו צריך לאמו
חייב בסוכה
A child that does not need his mother is obligated in the Mitzvah of Sukkah.
- There are two opinions as to the definition of קטן שאינו צריך לאמו.
- כל שנפנה ואין אמו מקנחתו -
A child who does not require assistance in the bathroom -
כל שנעור משנתו ואינו קורא אמו אמו -
A child who no longer cries out for his mother when he awakens - Depending on the individual child, this stage of development is pegged at 4 to 5 years of age.
A younger child is Potur from the Mitzvah of Sukkah.

- 15 However, Shamai acted more stringently.
The Mishnah relates;
מעשה וילדה בלתי של שמאי הזקן
ופיחת את המעזיבה
וסיכך על גבי המטה
בשביל קטן
It happened that the daughter-in-law of שמאי הזקן gave birth to a baby boy, and he opened a hole in the roof above her bed, and placed סכך there for the sake of the child.
=====

- 16 the משנה זאגט:
 - כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי
 All seven days of Yom Tov, a person should make the סוכה his permanent residence, and his house the temporary one.
 The Gemara cites a ברייתא which explains that one makes his סוכה קבע by the following:
 היו לו כלים נאים מעלן לסוכה
 מצעות נאות מעלן לסוכה
 - סוכה By bringing his beautiful utensils and linens into the
 אוכל ושותה ומטייל בסוכה
 And by eating, drinking, and relaxing in the סוכה.

This is derived from
 תשובו כעין תדורו - you shall live in the סוכה as you live in your home.

- 17 The ברייתא included ומשנן בסוכה - in-depth analysis of his learning.
 Although רבא said;
 מקרא ומתנא במטללתא
 ותנוי בר ממתללתא
 סוכה, Reading משנה and studying פסוקים should be done in the
 - סוכה but deep analysis can be done outside the

- 18 The Gemara answers;
 הא במגרס הא בעיוני
 The ברייתא is talking about במגרס, something already known well and just being reviewed to remember it. רבא is talking about בעיוני, analysis of something for the first time which needs more concentration, and can be done outside of the סוכה. This is like the method of חמא בר חמא. First, רבא ורמי בהדי הדדי, they would go over the גמרא with each other quickly, and then מעייני בסברא, they would analyze it with logic.
 =====

16

כל שבעת הימים
 אדם עושה סוכתו קבע
 וביתו עראי

ברייתא:
 One makes his סוכה קבע
 by the following:

היו לו כלים נאים מעלן לסוכה
 מצעות נאות מעלן לסוכה
 אוכל ושותה ומטייל בסוכה

תשובו
 כעין תדורו

17

The ברייתא included...
 ומשנן בסוכה

?

רבא said...
 מקרא ומתנא במטללתא
 ותנוי בר ממתללתא

סוכה - משנה and פסוקים
 סוכה - Deep analysis - outside the

18

הא במגרס הא בעיוני

רבא ברייתא
 First time Reviewing

Like the method of
 רבא ורמי בר חמא

First, מרהטי בגמרא בהדי הדדי,
 they would go over the גמרא quickly
 and then מעייני בסברא,
 they would analyze it with logic